

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Н

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

12.05 – МКР. 2143 “С” 2021.12.29. 009 ПЗ

Н

Романишин Тарас Володимирович
2022 р.

И

Н

НУБІП України

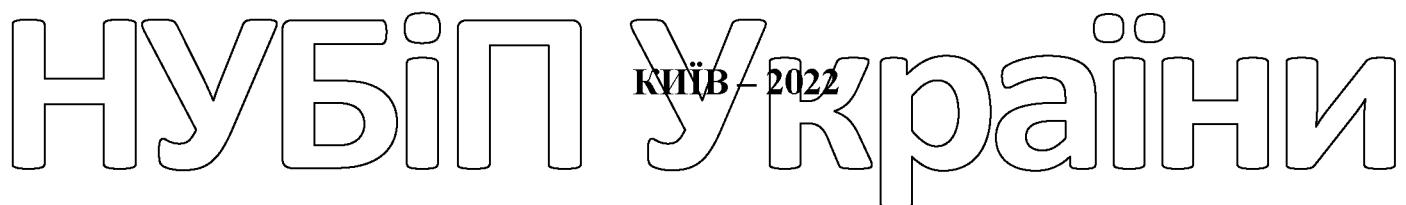
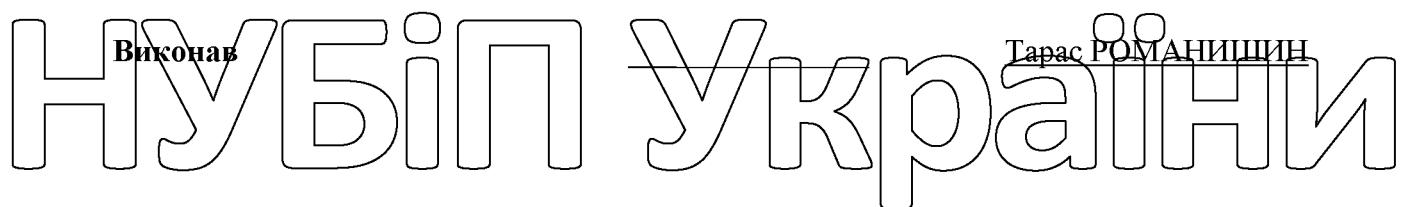
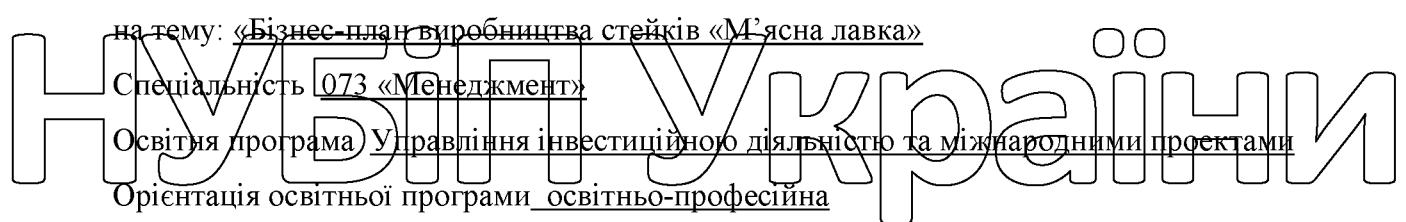
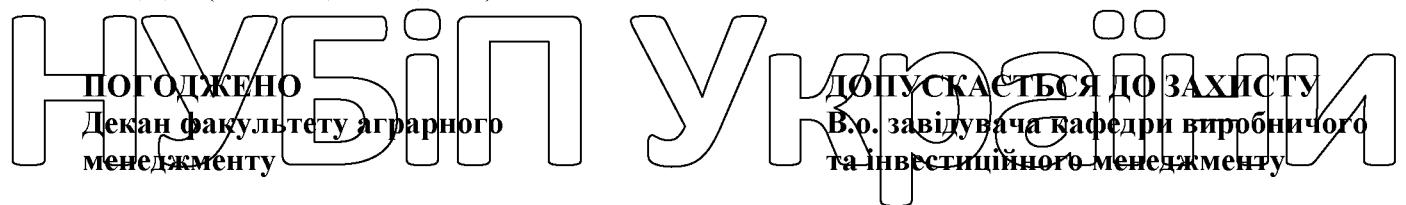
НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет аграрного менеджменту

НУБіП України

УДК (005.511(083.92):637)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет аграрного менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

НУБіП України

В.о. завідувача кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту
д.е.н., професор Марина ДЕЛІНІ
“ ” 2022 року

НУБіП України

З А В Д А Н Н Я

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

Романишин Тарас Володимирович

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Освітня програма «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»

Орієнтація освітньої програми - освітньо-професійна

Тема магістерської кваліфікаційної роботи Бізнес-план виробництва стейків «М'ясна лавка»

затверджена наказом ректора НУБіП України від 29 грудня 2021 р. №2143 «С»

Термін подання завершеної роботи на кафедру 1 листопада 2022 р.

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи: закони та нормативно-правові акти України; словникові та довідникові джерела; тези; електронні джерела; іноземні джерела

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. Передінвестиційне дослідження ринку.
2. Бізнес-проект ресторану.
3. Пропозиції і ризики реалізації проекту

НУБіП України

Дата видачі завдання 29 грудня 2021 р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

Лідія ШИНКАРУК

Завдання прийняв до виконання

Тарас РОМАНИШИН

НУБіП України

НУБІП України

РЕФЕРАТ

Мета роботи – розробка бізнес-плану інвестиційного проекту із створення ресторану М'ясна лавка, що спеціалізується на виготовленні і збуту, а також проведення всебічного аналізу щодо перспектив функціонування такого виду бізнесу.

НУБІП України

Об'єкт дослідження – порядок застосування інвесторських вкладень щодо ринку збуту стейків з мраморного м'яса.

Предмет дослідження – особливості розробки бізнес-плану з реалізації та функціонування проекту з виготовленню страв зі стейків, а також подальшого вдосконалення.

НУБІП України

Методи дослідження – дедукції, індукції, статичний та порівняльний аналізи.

У першому розділі було розглянуто особливості організації бізнес планування в сучасних умовах; розглянули особливості розвитку ресторанів за кордоном та в Україні; визначили особливості збуту мраморного м'яса в Києві.

У другому розділі було визначено концепцію, організація технологічного процесу; організація виробничого процесу, Організація контролю якості і безпеки, фізіологічне значення сировини і стейків живленні, особливості приготування стейків, а також асортимент і технологічний процес приготування стейків в ресторані з використанням сучасних технологій і обладнання.

У третьому розділі оцінено ризики та ринкові можливості запуску бізнес-проекту з вирощування грибів; визначені фактори та хід розвитку проекту.

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУДІЯ

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДІНВЕСТИЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ

ПРОДАЖУ СТЕЙКІВ.

1.1 Аналіз вітчизняного ринку ресторанів з приготуванням стейків.
1.2 Особливості діяльності підприємства ресторанного бізнесу
Висновки до розділу 1.

РОЗДІЛ 2. БІЗНЕС-ПРОЕКТ РЕСТОРАНУ

З ПРИГОТУВАННЯ СТЕЙКІВ.

2.1 Організація технологічного процесу приготування та контролю якості і безпеки при приготуванні стейків.
2.2 Особливості приготування стейків.
2.3 Асортимент стейків.
2.4 Операційні витрати на створення ресторана.
2.5 Показники ефективності проекту і оцінка ефективності проекту.
Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ І РИЗИКИ ПРОЕКТУ

3.1 Пропозиції і ризики реалізації проекту

ВИСНОВОК

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

НУБІП України

НУБІП України

ВСТУП

Як тема дипломної роботи була вибрана наступна: «Бізнес план виготовлення та збуту стейків м'ясна лавка»

М'ясо є невід'ємною частиною раціону живлення сучасної людини, при цьому найбільшим попитом в Америці користуються саме яловичина. М'ясні

продукти люблять всі, незалежно від статі, віку або рівня доходів, за винятком лише невеликої кількості людей, що віддають перевагу вегетаріанській їжі. А серед неймовірно різноманітних м'ясних блюд найбільшою популярністю

заслужено користується стейк. Перші згадки про нього датовані ще епохою

Древнього Рима, де під час ритуалу жертвоприносин в храмах жреці зажарювали на гратках великі шматки яловичини, які потім покладали на божественний олтар.

Стейки – дуже популярне блюдо не тільки в Америці, але і в закладах багатьох країн, і в цей час є одним з самих яскравих трендів в ресторанному

бізнесі. Подекуди навіть існує особлива культура, присвячена їх приготуванню і вживанню. Взагалі, існує безліч різних стейків, виниклих в процесі розвитку стейкової культури і впливу на неї різних країн і народів.

Світова кухня нараховує більше за 100 видів стейкових різновидів, які по-своєму прив'язані до кулінарних традицій окремо взятої національної кухні.

стейк ресторан харчовий блюдо

Актуальність моєї роботи полягає в тому, що вона має практичну значущість для підприємств громадського харчування. Результати

проробленої роботи можуть бути використані для розробки рецептур стейків і визначення технологічних нормативів закладки сировини, що необхідно для здорового, збалансованого і смачного живлення, і має важливе значення, оскільки в нашій країні все більше людей вважають за краще замовляти в ресторанах саме це блюдо.

Об'єкт дослідження - технологічний процес приготування стейків.

НУБІП України

Предмет дослідження – вдосконалення організації процесу приготування стейків в ресторані з використанням сучасних технологій і обладнання.

Мета дослідження - вивчити організацію процесу і нові способи приготування стейків в ресторані з використанням сучасних технологій і обладнання.

Задачі:

- Вивчити організацію процесу приготування стейків в ресторані;

- Дослідити характеристику сировини і особливості приготування стейків з використанням сучасних технологій і обладнання;

- Розробити рецептури на нові фірмові блюда;

- Зробити розрахунок сировини для приготування розроблених блюд;

- Розрахувати енергетичну цінність розроблених блюд;

- Оформити технико-технологічні карти і схеми на розроблені блюда.

Гіпотеза дослідження полягає в припущення про те, що вдосконалення організації процесу приготування стейків, дозволить ресторанам включити дане блюдо в своє меню.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 1. ПЕРЕДІНВЕСТИЦІЙНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ

ПРОДАЖУ СТЕЙКІВ

1.1 Аналіз вітчизняного ринку ресторанів з приготування стейків

Ресторанне господарство є особливою складовою сфери гостинності, тому актуальність дослідження тенденцій розвитку ресторанного бізнесу в Україні у сучасних умовах господарювання пов'язана з високою його ризикованістю і водночас соціальністю, із з задоволенням життєвих потреб населення у послугах з організації харчування, відпочинку та розвілля. Беручи до уваги той факт, що рівень розвитку ресторанного бізнесу в економіці будь-якої країни виступає одним із показників рівня якості життя населення у державі в цілому, не слід забувати, що разом з тим створюється висока конкуренція у сфері ресторанного бізнесу, що у свою чергу стимулює активний розвиток даного напряму, змушую застосовувати інновації, шукати нові ніші та сегменти ринку, експериментувати для утримання конкурентних переваг на ринку. Зміни соціально-економічного середовища як зовнішнього фактору впливають на галузь ресторанного господарства. Однак у цьому

бізнесі, незважаючи на певну нестабільність, є свої закономірності.

Найбільша кількість активно діючих підприємств тимчасового розміщення та організації харчування розташована в Одеській та Львівській областях – 748 та 723 відповідно. Динаміка зміни кількості підприємств у цих областях протягом 2013–2017 рр. є ідентичною із загальноукраїнською. Однак темпи зростання кількості підприємств в Одеській області (на 14,1%) є дещо вищими, ніж у Львівській (на 11,9%). Частка закладів тимчасового розміщення та організації харчування у Запоріжжі, Дніпрі та Харкові є значно меншою. Як свідчать статистичні дані, пікове падіння чисельності закладів унаслідок кризи спостерігалося у 2016 р. – на 35,8% порівняно з докризовим періодом. І лише дані 2017 р. демонструють позитивну динаміку – зростання чисельності закладів на 763 од. (11,4%).

Узагальнено також перспективні тенденції розвитку сфери в подальшому: - розвиток національних кухонь (українська, грузинська, східна, європейська); - поширення підприємств, що пропонують крафтові страви (пиво, сири, йогурти, кава і т.д.); - втілення здорового способу харчування; -

приготування страв у присутності замовника, з фермерських продуктів; -

приготування низькокалорійних страв; - використання низькотемпературних режимів; - відкриття закладів харчування у форматі casual своєрідних закладів фабрик та ринків. Безумовно, ринок ресторанних послуг України має величезний потенціал і перспективи розвитку, а переняття зарубіжного досвіду, в свою чергу, сприятиме становленню високорозвиненого ресторанного господарства в нашій країні, що буде об'єднувати у собі як міжнародні, так і національні риси.

Аналіз сучасного стану ресторанного господарства України та перспективи його розвитку в умовах пандемії COVID-19

Розглянемо втрати ринку за обсягами продажів. Для аналізу використаємо матеріали від консалтингової компанії СІД Консалтинг груп. За результатами кризового та проблемного для всієї сфери гостинності 2020 р., обсяг ринку громадського харчування склав приблизно 18,6 млрд грн, або

блізько 674,8 млн дол. США. Даний показник практично приблизно на 48% нижче торгових показників ресторанної індустрії за 2019 р. і показав скорочення обсягу ресторанного ринку більше, ніж на 17 млрд грн. Найбільші

втрати у 2020 р. були понесені закладами в першому та другому кварталах, протягом яких обсяг ринку стрімко скорочувався на понад 40% щокварталу порівняно з попереднім періодом: більше 48% в першому кварталі та більше 42% у другому.

Ситуація дещо стабілізувалася після ослаблення карантинних обмежень, що дало майже 94% зростання торгових надходжень за третій квартал і незначне

скорочення на рівні трохи більше 2% у четвертому кварталі 2020 р. На 2020 р. найбільша кількість закладів ресторанного господарства зосереджена в таких регіонах: м. Київ і Київська область (10705), Одеська область (3 622), Львівська

область (3 506); Харківська область (2 999); Дніпропетровська область (2 977); Закарпатська область (2 655); Донецька область (2 390) [2]. Тобто, у цих 7 вищезазначених регіонах України зосереджено 28 854 закладів ресторанного господарства, що складає 70% від всієї їх кількості в країні. Таким чином,

більшість закладів розташована у столиці, а також у областях з найбільшою

кількістю населення та в регіонах з великою туристичною привабливістю.

Дані регіони були лідерами і в минулі роки, тобто, пандемія COVID-19 суттєво не вплинула на територіальну концентрацію закладів ресторанного

господарства в Україні. Далі розглянемо видову структуру закладів

вітчизняної ресторанної сфери. Як видно з, у структурі закладів ресторанного

бізнесу 52% займають ресторани, кафе та бари, майже 20% ринку представлені

закладами швидкого харчування, 16% – заклади з наданням кейтерингових

послуг, 7% – паби та нічні клуби, 3% – заклади харчування при готелях і 2% –

заклади харчування при АЗС. Якщо розглянути цю структуру з точки зору

впливу пандемії COVID-19, то у відносно більш сприятливих умовах

залишився сегмент продажу їжі на вулиці – бізнес набагато компактніший і

більш мобільний, а тому і гнучкіший за класичні ресторанні заклади. Streetfood

підприємцям набагато простіше відреагувати на зміни ринку та швидко

підлаштуватися під ситуацію. Також слід зазначити, що мова йде саме про

«заклади ресторанного господарства», а не «підприємства ресторанного

господарства», оскільки майже 90% закладів ресторанного господарства

зареєстровані як фізичні особи – підприємці, і лише приблизно 10% – саме як

підприємства (юридичні особи). З початку ринкової перебудови в Україні

частка фізичних осіб – підприємців у загальній кількості суб'єктів

господарювання ресторанного господарства України практично не

змінюється, навіть в останні кризові роки

Розглянемо основні перспективи розвитку ринку ресторанного

господарства України в сучасних кризових умовах. На нашу думку, головною

тенденцією розвитку стане значне збільшення продажів через мережу

Інтернет. Це пояснюється тим, що фізичне відвідування ресторанів обмежене,

клієнти переходят в онлайн-формат, і попит на послуги доставки їжі істотно

зростає, у результаті чого заклади змушені перейти на доставку та видачу

страв на винес, щоб не закритися повністю. У цьому сенсі, враховуючи

входження суспільства в еру цифровізації, інноваційним напрямком розвитку

ресторанної діяльності може стати розробка універсальних мобільних

застосунків із широким спектром можливостей для здійснення замовлення та

його трекінгу на шляху слідування до клієнта. Такі інструменти ресторанного

бізнесу направлені на оптимізацію робочих процесів, збільшення середнього

чеку та побудову персоніфікованої маркетингової політики. Також усе більшої

актуальності для стимулювання попиту в умовах соціальної ізоляції або

дистанціювання набуває Інтернет-реклама закладів громадського харчування.

Найбільш ефективними засобами Інтернет-реклами для закладів ресторанного

господарства вважаємо такі: 1. Просування власного сайту в пошуковій мережі

Google та використання контекстної реклами. Цей вид реклами – один із

найбільш ефективних, але й один із найбільш витратних. Тобто, далеко не всі

заклади зможуть собі його дозволити в період максимального скорочення

витрат. 2. Банерна реклама. Дозволяє звертатися до потенційних клієнтів, коли

вони переглядають улюблені сайти або відео на YouTube, перевіряють пошту

або використовують мобільні сайти та програми. Це інструмент

інформування цільової аудиторії за допомогою банерів. Суть такого типу

активності – познайомити аудиторію з закладом, сформувати попит, створити

більш лояльне ставлення до бренду. 3. Ремаркетинг – це та ж банерна реклама,

тільки для аудиторії, яка вже взаємодіяла із сайтом компанії. Реклама повинна

періодично показуватися тим людям, які раніше вже взаємодіяли із сайтом і

оформили замовлення, поклали товар у кошик, але не замовили. Наприклад,

для користувачів, які успішно здійснили замовлення, повторно показувати

рекламу потрібно в період 14–21 дня – це середній показник появи нової

потреби у клієнтів. 4. Підтримка сторінок у соціальних мережах. У соціальних

мережах потрібно викладати цікаво оформлені страви із меню закладу – це

завжди приваблює потенційних споживачів. Найкращі світлини потрібно

викладати в Instagram, але особливо вдалі можна розмістити і в інших мережах. У соціальних мережах необхідно робити реєсти, відповідати на записи постійних відвідувачів – все, що так чи інакше стосується закладу або його кухні. Це можна та потрібно використовувати як рекламу. Також варто

відстежувати згадки про заклад за хештегом і геолокацією. Для закладів

ресторанного господарства велике значення в мережі Інтернет мають відгуки на різноманітних сайтах, де розміщена інформація про кафе та ресторани, а користувачі мають змогу залишити свою думку. Наприклад, таким сайтом є

TripAdvisor. 5. Співпраця із блогерами, журналістами, критиками, лідерами

думок. За допомогою Інтернет-представників можна легко пропагандувати як сам заклад, так і певний конкурс чи акцію, з ним пов'язану. Ідеальний варіант – це

співпраця з блогерами на постійній основі в рамках стратегії просування та

грамотно спланованого контент-плану. Ресторани, кафе і бари 20% 7% 16%

3% 2% Заклади швидкого харчування Паби та нічні клуби Заклади з надання

кейтерингових послуг Заклади харчування при готелях Заклади харчування

при АЗС 52. Структура закладів ресторанного господарства України, %

Джерело: розроблено за даними ЕКОНОМІКА ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА

ПОСЛУГ БІЗНЕСІНФОРМ № 9 '2021 143 Підсумовуючи, можна сказати, що

вищеперераховані засоби Інтернет-реклами необхідно впроваджувати всім закладам вітчизняного ресторанного господарства для того, щоб залишитися на ринку та втримати старих і знайти нових клієнтів. Також, на нашу думку,

окрім онлайн-продажів потрібно приділити увагу змінам у роботі самого закладу. А саме, по-перше, це наявність у кафе чи ресторані літнього

майданчику. У тих закладів, де його раніше не було, але є можливість, його отримання має стати пріоритетним завданням. А ті заклади, які вже його мали,

повинні зайнятися розширенням літнього майданчика та його всебічним

удосконаленням. По-друге, це організація чітко налагодженої роботи з

передачі замовлень через вікно видачі. Під час карантинних обмежень – це єдиний спосіб обслуговувати клієнтів, що можуть завітати до закладу

Організувати злагоджену роботу швидкого виконання замовлень з подальшою

безконтактною передачею з кухні через вікно видачі – завдання дуже складне. Якщо клієнт буде довго чекати, його буде втрачено, адже вікно видачі – ще не столик у ресторані, де тривале очікування – звичайна річ.

1.2 Особливості діяльності підприємства ресторанного бізнесу

Ресторани є невід'ємною частиною індустрії живлення і являють собою організацію, в якій наданий широкий асортимент блюд, відмінних складністю в приготуванні і включаючі фірмові і зроблені на замовлення. У цей час з'явилось досить велика кількість ресторанів, які орієнтовані на клієнтів різного рівня.

Ресторани розрізнюють:

- по асортименту продукції, що реалізується – неспеціалізовані і спеціалізовані (рибний, пивниці, сирний, ресторани національної кухні або кухонь зарубіжних країн);

- по місцезнаходженню - в житлових і суспільних будівлях, в тому числі в окремо стоячих будівлях, будівлях готелів, вокзалів, в культурно-розважальних і спортивних об'єктах, в зонах відпочинку (ландшафтні), на транспорті (вагон-ресторан і пр.);

- по интересах споживачів (клубний ресторан, спорт-ресторан, ресторан нічний клуб, ресторан-салон);
- по методах і формах обслуговування - ресторан з обслуговуванням офіціантами, ресторан з обслуговуванням за системою «шведський стіл», ресторан виїзного обслуговування;
- по складу і призначенню приміщень - стаціонарні і пересувні (ресторани на морських і річкових судах, в поїздах).

Ресторанна концепція, основою якої є м'ясні блюда, завжди була запитана на російському ресторанному ринку. Причому однієї з найбільш

популярних позицій, що користується стабільним попитом у відвідувачів підприємств живлення, вважаються саме стейки. Ось тільки в меню вони є далеко не усіх закладах, оскільки готовувати їх ефравжне мистецтво і досягнути

досконалості в цьому непросто, що підтверджать навіть імениті кухарі. Щоб отримати на виході ідеальний продукт, що влаштує завзятих мясоедов по своїх споживчих параметрах, зажадається додержати безліч різних чинників, в тому числі способи відгодівлі тварин, технології обробки, зберігання і прожаривання.

Стейк-хаус спочатку являв собою ресторан, головною спеціалізацією якого була пропозиція виключно м'ясних блюд, але сучасні заклади трохи відійдуть від цієї концепції і пропонують своїм відвідувачам дуже багате меню. Поширення справжніх стейк-хаусів йде надто повільними темпами і на

даний момент лише в найбільших містах є незначна кількість таких підприємств. Культура споживання стейків в нашій країні тільки починає формуватися. М'ясні блюда-гріль пропонують безліч самих різноманітних закладів, від ресторанів до фаст-фуда, однак, до класичним стейкам це не має відношення.

У Києві на жаль дуже мало підприємств, які для приготування стейків користуються відповідним обладнанням, таким як гріль, мангалі і контактні сковороди. Загалом в меню закладів громадського харчування нашого міста ці блюда зустрічаються досить часто, наприклад ресторан «Моцарт» пропонує своїм відвідувачам стейки «Стрілойн» і «Шатобріан з соусом «Пепер» і печеними овочами», а ресторан «Миколаївський» розширив асортимент і включив в меню не тільки класичні блюда такі як «Нью-Йорк» і «Стейк з молочного теляти», але і «Стейк з тунця». Крім ресторанів дану продукцію реалізовують і інші підприємства, такі як кафе «Морс» пропонує своїм відвідувачам такі блюда, як «Стейк з свинини з соусом Лемі Гляс», «Стейк з судака на подушці з цвітної капусти» і «Стейк з сьомги на грілі з вершковим соусом». Міське кафе «Авеню» - стейк «Баварський», «Стейк з телятини», «Стейк з свинини на кісточці».

НУБІП України

РОЗДІЛ 2. БІЗНЕС-ПРОЕКТ ІЗ ЗБУТУ СТЕЙКІВ

2.1 Організація технологічного процесу приготування, контролю якості і безпеки при приготуванні стейків в ресторані з використанням сучасних технологій

Ресторан є основною ланкою в системі громадського харчування, структура апарату управління якого визначається з урахуванням його типу, потужності, особливостей роботи. Розрізнюють підприємства з цеховою структурою і бесцехової.

Бесцеховая структура виробництва організується на підприємствах з невеликим об'ємом виробничої програми, які мають обмежений асортимент продукції на спеціалізованих підприємствах (закусочних, шашличних, пельменних, вареничних і інш.).

Ресторан же відноситься до організацій громадського харчування з цеховою структурою виробництва. Вона характерна для підприємств, працюючих на сировині, з великим обсягом виробництва. Цехи діляться на заготовельні (м'ясний, рибний, мясо-рибний, овочевий), доготовочні (гарячий, холодний), спеціалізовані (бородяний, кондитерський, кулінарний). У ресторанах, які працюють на напівфабрикатах, організується

цех доробки напівфабрикатів і цех обробки зелені. У кожному цеху організуються технологічні лінії, тобто дільниці, оснащені необхідним обладанням для певного технологічного процесу. У даній випускій

кваліфікаційній роботі більш детально розглянута організація виробничого процесу в гарячому цеху, оскільки саме там відбувається процес приготування стейків.

Склад приміщень підприємств громадського харчування і вимоги до них визначаються відповідними СНіПами. У них виділяються наступні основні групи приміщень:

- Складська група для короткочасного зберігання сировини і продуктів в камерах, що охолоджуються і складах з відповідними режимами зберігання;

- Виробнича група для переробки продуктів, сировини (напівфабрикатів) і випуску готової продукції;

- Торгова група для реалізації готової продукції і організації її споживання;

- Адміністративно-побутова група для створення нормальних умов

труда і відпочинку працівників.

Гарячий цех ресторану призначений для виготовлення різноманітної кулінарної продукції: гарячих закусок, супів, других гарячих блюд, гарнірів, соусів, гарячих солодких блюд і напоїв. У цеху завершується технологічний

процес приготування їжі, а також здійснюється теплова обробка продуктів, з яких в холодному цеху виготовляються закуски.

Режим роботи гарячого цеху залежить від режиму роботи залу ресторану. Наприклад, якщо ресторан працює з 11.00 до 24.00 годин, гарячий

цех повинен почати роботу в 8.00 - 9.00 (за дві-три години до відкриття).

Працівники гарячих цехів ресторанів працюють по ступінчастому графіку, оскільки погік споживачів нерівномірний і продукція готується або на індивідуальне замовлення, або дрібними партіями. У зв'язку з цим обладнання гарячого цеху розраховується або підбирається з урахуванням числа місць в

залах, режиму їх роботи і максимального завантаження залу власні списів.

У цей час в ресторанах широко використовується як вітчизняне секційно-модульоване обладнання, так і зарубіжне.

У гарячих цехах організується робота в суповому і соусном відділеннях.

У суповому відділенні здійснюється приготування бульйонів і супів, а в соусном - гарячих закусок, других блюд, гарнірів, соусів і гарячих напоїв.

У цеху застосовується комбіноване освітлення, і при цьому в максимальній мірі використовується природне освітлення. Температура на

вимоги наукової організації труда не повинна перевищувати 23 °3, тому більш

могутньої повинна бути приточно-витяжна вентиляція; відносна вологість 60-70%. Щоб зменшити вплив інфрачервоних променів, що виділяються

нагрітими жарочними поверхнями, площа плити повинна бути менше в 45-50 раз площи підлоги.

При організації робочих місць кухарів в гарячому цеху ресторану використовується секційне обладнання із застосуванням лінійного принципу

його розміщення. Все теплове секційне обладнання встановлюється в лінію з

одностороннім обслуговуванням. Глибина секційного обладнання не повинна перевищувати 1 м. Лінійне розставлення обладнання дозволяє економити виробничу площу завдяки можливості встановлювати обладнання біля стіни

або по центру кухні і суміщати одну лінію теплового обладнання з іншою. При

цьому передбачається пристрій загального вентиляційного каналу над всім обладнанням.

Робота гарячого цеху багато в чому залежить від правильної організації робочих місць, їх оснащеності обладнанням. Гарячий цех оснащують

тепловим (плити, духові шафи, сковороди, фритюрници), механічним (універсальний привід, слайсер), всеоцимерительним і немеханічним

обладнанням (виробничі столи, стаціонарні стелажі), а також холодильним обладнанням (холодильні шафи). Якість продукції, що реалізовується в ресторанах, в тому числі залежить і від рівня, що використовується

обладнання, відповідно правильно підбране здатне не тільки підвищити продуктивність труда, але також поліпшити якість блюд. Для приготування

стейков частіше за все використовують печі, які дозволяють працювати з відкритим вогнем круглий рік і можуть, при дотриманні, певних умов,

встановлюватися в закритих приміщеннях, поруч із звичайним кухонним обладнанням.

Приготувати стейк можна на різному обладнанні, але частіше за все стейки в ресторанах готують на вугільних грілях:

На закритому вугільному грілі (на такому як Joesper, Movilfrit або

VESTA).

На грілі для стейков (на такому як TPM або Peva). Такий гріль ефектно виглядає на відкритій кухні.

Також стейки можна приготувати на лавовом грілі, на такому як Fimar. У цей час існує досить велику кількість способів приготувати стейк в ресторані. Починаючи від самих поширеніших, таких як вугільні печі. І закінчуючи унікальними, які використовуються тільки в певних закладах, наприклад Beefbar. Вона є фірмовою піччю Ріккардо Джірауді, який створив міжнародну групу Beefbar, що має патент в Європі. Цю піч використовують тільки в ресторанах вказаної мережі. Джірауді взяв за основу модель старої американської електричної мережі і додав в неї додаткові нагрівальні елементи. Завдяки цьому м'ясо в печі Beefbar вже за перші 2-3 хвилини покривається шільною корочкою, яка зберігає всі корисні речовини і соки, не дозволяє блюду втратити м'якість. Під використанням цього печення м'ясо стає готовим набагато швидше в порівнянні з духовкою або шафою. Наприклад, приготування кілограмового стейка medium займе 15 хвилин.

Хоспер - це закрита піч, винайдена в Іспанії більше за полувека назад. Працює піч на деревному вугіллі, при цьому зберігаються переваги приготування м'яса на живому вогні (ідентичний смак і запах м'яса). Але при використанні печі Хоспер відсутні такі недоліки, як нестійкий температурний режим і дим. Піч має 5 класичних мір прожарки м'яса: від стейка з кров'ю до сильно прожареного м'яса. Але для того щоб приготувати вдало стейк в хоспере, необхідно підібрати правильно вугілля. Тоді на м'ясо з'являється тонка корочка-плівка, а приготування стейка до готовності medium займе 15 хвилин.

Аргентинський гріль прийнято розміщувати безпосередньо в залі, на відміну від косперов, які знаходяться на кухні. Аргентинський тріль може працювати на деревному вугіллі або на спеціальних термокирпичах. Гратка на грілі регулюється по висоті і рівню нахилу. Не дивлячись на те, що м'ясо на такому грілі готується на декілька хвилин довше, ніж в хоспере, але часто власники стейк-хаусов відають перевагу саме цьому вигляду печі, адже приготування стейка на очах у відвідувачів викликає в залі додатковий ажютаж. Аргентинський тріль володіє істотною перевагою - блюда,

приготовані з його допомогою, не містять канцерогенів. Гріль влаштований так, що жир не попадає на вугілля, а означає, немає виділення і осідання на стейкі шкідливих речовин.

Японський теппан (гладка стальна поверхня з електричним нагрівником)

також входить в число популярного обладнання для стейк-хуасов. Звичайно

теппан вбудовується в стіл, за яким працює шеф-кухар. Навколо стола можуть розташуватися відвідувачі і спостерігати за приготуванням м'яса. Завдяки високій потужності нагрівальних елементів м'ясо доводиться до готовності за

5-10 хвилин, при цьому не використовується жир, що дуже ціниться

любителями здорового живлення. Недоліком теппана є те, що на ньому можна готувати тільки невеликі шматки м'яса.

Гріль планше відноситься до електрических грілів, в яких замість гратки розташована металева пластина. Планше схожий на теппан, але на ньому можна жарити шматки різної величини. При цьому поверхня нагрівається рівномірно, відсутній дим і запах деревного вугілля. Але при допомозі планше можна приготувати м'ясо тільки трьох мікропрожарки: сильно зажарене м'ясо, стейк середньої прожарки і сире всередині м'ясо.

Формування якості харчової продукції відбувається протягом тривалого

періоду і залежить від умов, що створюються технологічними операціями. У ресторанах рекомендується організувати контроль якості продукції громадського харчування на кожному етапі виробництва.

Стейки користуються популярністю у всьому світі завдяки своїм відмінним смаковим характеристикам і привабливому зовнішньому вигляду.

Виходячи з того, на основі якого м'яса його роблять, можна виділити не тільки самий поширеніший яловичий стейк, але і стейк з свинини, птиці (окрема індійки) або риб (сьомги, форелі, горбуші і навіть акул).

1. Служба вхідного контролю відповідає за якість сировини з якого він

приготований. Всі напівфабрикати, що поступають в ресторан, повинні відповісти вимогам діючих стандартів на зовнішній вигляд, форму і вагу, консистенцію, колір і запах. М'ясо приймається при наявності ветеринарного

свідчення, сертифіката відповідності, сертифіката про радіологію, товарно-транспортну накладну [4].

Багато які ресторани в Європі і США вже давно працюють на порційних стейках, в Україні, навпаки, надто мало закладів, де готові діяти за таким же принципом.

У них сировину постачають у вигляді отрубов у вакуумних упаковках. Причина цього цілком очевидна - порційні стейки обходяться

дорожче на відміну від отрубов, мясні відходи від яких можна використати для приготування різних блюд з рубаного м'яса. Більш висока вартість

порционки пояснюється неминучими втратами при первинній обробці туш. Це

вагові втрати при розмороженні (~5%) і порционированні (точному калібруванню) - 5-7%.

При нарізці стейков «Нью-Йорк» відходи на зачистку можуть дійти до 20%, а у разі попередньої зачистки філейної частини і зовсім

складати порядку 30%. Проте, безперечною перевагою роботи з порційною

продукцією є економія на виробничих цехах для обробки отрубов, холодильних камерах і кваліфікованих фахівців з нарізки стейков.

Показники якості напівфабрикатів для приготування стейків:

- Основним атрибутом хорошого м'яса є якість мишечних волокон. Якщо

волокна щільні і товсті, то стейк вийде твердим. Важливо, щоб м'ясо для

стейка було нарізане не проти волокон.

Яловичина повинна бути темно-червоною, свинина - рожевої. Бурий колір буде свідчити про те, що м'ясо аж ніяк не молоде. Завий блідий колір -

про те, що м'ясо безкровне.

- Жир повинен бути білим або з легким кремовим відтінком.

- Якщо яловичина «мармурова», м'ясо повинно бути рівномірно пронизане тонкими прошарками жиру (відповідно певній категорії

мраморності: Prime (вища), Choice (середня), Select (незначна)).

- Ще однією ознакою якості є термін зберігання м'яса після забою, або

міра зрілості м'яса у яловичини. Якщо свине м'ясо в принципі можна продавати і готувати парним, то парна яловичина повинна вивіситися 2-4 тижні, щоб вона стала ніжною. Якщо немає увереності в зрілості м'яса,

потрібно замаринувати стейк перед жаркою. Оцет, вино або лимонний сік розм'якшать волокна, і м'ясо стане м'яким.

- Запах м'яса повинен бути несильним і приемним. Різкий, кислий, неприємний запах говорить про те, що м'ясо зіповоане.

- Поверхня м'яса може бути вологою або що злегка підсохла, але не повинна бути липкою.

- М'ясо не повинно бути перемороженим, замороженим, розмороженим і знов замороженим. Термін зберігання охолодженого м'яса з моменту його вакуумної упаковки не повинен перевищувати трьох місяців при температурі 0-10С. Тому, якщо в ресторані немає високої проходимість, потрібно віддати перевагу роботі із замороженою сировиною, яка може зберігатися біля року при.

2. Операційний контроль - контроль за дотриманням правильності виконання технологічних операцій, їх послідовності, режимів теплової обробки, рецептур, правил оформлення і відпусків блюд. Проводиться шляхом органолептическої оцінки на окремих етапах технологічного процесу, перевірки відповідності сировинного набору технологічним картам, виходу продукції.

Висока якість готова продукції складається з багатьох чинників, одне з них - дотримання технологічних вимог до обробки продуктів і приготування блюд на всіх стадіях виробничого процесу. Для приготування бездоганний стейк, потрібно не тільки грамотно вибрати м'ясо, але і правильно прожарити його, зберігаючи природну фактуру. Причому зекономити за рахунок більш тонкої нарізки і меншого виходу порції не вдається, оскільки в цьому випадку кухарі не зуміють підмати міру прожарки і в результаті вийде сухий і жорсткий шматок м'яса.

Операційний контроль при приготуванні стейков передусім включає в себе правильну підготовку напівфабрикату і вибір міри прожарки. А також правильний відбір інгредієнтів, необхідних для приготування блюда. Природно, стейк повинен бути ідеально прожарен, для чого використовується

спеціально розроблена технологія теплової обробки, що дозволяє зробити його соковитим і зберегти натуральну фактуру м'яса. Багато які ресторани для досягнення ефекту копчення (обробка м'яса гарячим димом) використовують опилки різних порід деревини (береза, яблуня, труша) і пряні трави (сухий розмарин, тимьян), які вміщуються на вугілля.

3) Приймальний контроль - контроль якості продукції, що випускається. У багатьох ресторанах м'ясо подають в чистому вигляді, тому погану якість або помилки в технології приготування неможливо приховати за рахунок використання спецій, приправ, маринадів або соусів. По фізико-хімічних і мікробіологічних показниках, що впливають на безпеку готового блюда, стейки повинні відповідати вимогам ТР ТС 021/2011 і вимогам ГОСТ 31987-2012.

У цей час на підприємствах громадського харчування в основному якість продукції оцінюють по органолептическим показниках. Цей контроль здійснюють бракеражні комісії, які керуються положенням про бракераж їкі, Збірником рецептур, технологічними і техніко-технологічними картами, ТУ і ТИ [14]. Після чого результати записують в бракеражний журнал, в якому відмічаються всі перевірені блюда і кожному з них ставиться оцінка.

- 5 балів - відмінно
4 бали - добре
3 бали - задовільно
- 2 бали - погано
- 1 бал - незадовільно

Передусім, при оцінці якості готового блюда необхідно враховувати те, що стейки готують так, як цього хоче споживач. У іншому міра готовності того або інакшого блюда визначається самим підприємством громадського харчування що надає цю послугу. А від того, який вигляд стейка буде вибраний споживачем, буде залежати рівень смаку і аромату, ніжність готового блюда і міра мраморності.

Згідно з органолептическим показниками якості і безпеки стейков, на зовнішній вигляд всі вони повинні мати запечену коричневу корочку, м'яку і соковиту консистенцію, а також типовий для жареного продукту запах, колір і смак.

2.2. Особливості приготування стейків

Стейк з англійської мови переводиться як «вирізка», т. е. це товстий шматок м'яса, вирізаний з туші тварини суворо в поперечному напрямі. М'ясо для нього вирізають лише з тих дільниць туші тварини, які не були задіяні в руського м'язів і оскільки такого м'яса, що не грубіло в тварині мало, це блюдо вважається деликатесом.

Стейк досить специфічне мясне блюдо, яке має тільки йому властивий набір характеристик і особливостей приготування. Передусім, це смажене великим, як правило, порційним, від 300 грам, шматком м'ясо. Розміри шматка і способи його жарки можуть відрізнятися, але сам метод теплової обробки завжди незмінний. З точки зору технології стейк унікальне по своєму блюдо, т. до. його маса («вихід готової продукції», «вага нетто») зазделегідь, до замовлення, точно не відома. Причому, приготування стейка має на увазі

дотримання певної технології і правил його приготування. Відонші шматки м'яса - це біфштекс. Спочатку біфштексом називали один з видів стейка, а після біфштексом стали називати фрубленинг котлети.

Не кожний кухар зможе правильно приготувати стейк, адже на якість блюда впливає дуже багато різних чинників, починаючи від вибору м'яса і закінчуючи технологією жарки. Більш того в багатьох країнах стейк є не просто блюдом - під цим словом мають на увазі цілу культуру, атмосферу, пов'язану з його приготуванням. Тут можна провести аналогію зі словом барбекю, яке означає не тільки саме блюдо, але і відпочинок на природі,

пов'язаний з обжаренням м'яса на вугіллі. Можна упевнено сказати, що приготування стейка починається ще з відгодівлі тварин і тому тільки фахівці, наділені знаннями і досвідом, можуть зробити справжній стейк.

Класичний стейк - це шматок м'яса, нарізаний упоперек волокон. Такий спосіб нарізки робиться для рівномірного проходження жару через вертикально розташовані волокна (таблиця 2). Звичайна яловичина для приготування стейков не підходить. Щоб готове блюдо вийшло соковитим і м'яким потрібні спеціальні, мармурові сорти м'яса. Мармурова яловичина вважається самим дорогим мясом в світі, визначається вона по білих нитках, що нагадують розлучення на мармур. Чим іх більше цих тонких жирових прошарків, тим мармуровіше мясо (додаток 2). У Росії на стейках рідко вказують міру мраморності, частіше за все вказують відгодівлю - трав'яної або зернової, якщо відгодівля зернова - вказують кількість днів відгодівлі. Чим більше днів, тим вище мраморність. Вона має значення, оскільки жир, що міститься в мясі, робить його сочніє і м'якше, не дає йому висихати під час жарки. Є мясо з неймовірно високою ціною, визначуваною тією самою мірою мраморності, наприклад японським Вагю.

Для приготування стейка не можна використати парну яловичину, мясо обов'язково повинне бути витримане протягом певного часу. За цей час ферменти, що знаходяться в йому поступово розпушують мишечну тканину, і воно стає більш м'яким, ніжним і соковитим. Цей процес отримав назву суха витримка. Основна її мета полягає в тому, щоб збільшити концентрацію і послабити природний смаку мяса. Для цього мясо підвішують в спеціальній камері, де температура підтримується в районі -130°C , воркість на рівні -50% і забезпечується оптимальна циркуляція повітря. Процес визрівання мяса може продовжуватися від однієї до декількох тижнів. У цей період в мясі будуть відбуватися різні біохімічні реакції, внаслідок яких практично кожний день мясо буде втрачати вологу, стає м'якше і міняти колір (додаток 3) [17]. Свинину для стейка не обов'язково доводити до кондиції протягом 2-3 тижнів.

Це більш ніжне і жирне, в порівнянні з яловичною, мясо. Його не використовують парним, а дають полежати в холодильнику. Достать трьох діб, щоб можна було приступати до приготування стейка.

Ні в якому разі не пробувати готовність стейка вилкою, інакше м'ясний сік витікти, а м'ясо висохне. Крім цього однією з найбільш значущих особливостей цього блюда є те, що не рекомендується його солити перед приготуванням, це дозволяє стейку залишатися більш соковитим і смачним.

Найкраще солити відразу після приготування, даючи м'ясу «відпочити»

безпосередньо перед подачею. Пояснюють це тим, що сіль примушує водогу виділятися на поверхню м'яса і, таким чином, виникає ризик зварити м'ясо замість того, щоб підсмажити його. На грилі таке м'ясо стане сірим, але не

золотисто-коричневим, тому як м'ясо стає коричневим при температурі 1550С,

а вода на поверхні м'яса перетворюється в пару вже при 1000С, із-за цього стейк устигає стати сірим і приготуватися, перш ніж встигне підрум'янитися.

Виключенням з цього є стейк, приготований способом обвалки в солі, коли

перед приготуванням м'ясо густо посыпають крупнозернистою сіллю (підійде

також морська, але ні в якому разі не дрібна столова сіль) і залишають на 1

годину при кімнатній температурі (таким способом робиться консервне м'ясо).

Потім сіль змивають, а м'ясо ретельно обсушують перед жаркою панеровими рушниками.

Крім цього потрібно звернути увагу на те, що м'ясо продовжить

готуватися деякий час після зняття з вогню. Внутрішня температура стейка підніметься ще на декілька градусів після цього, і буде зберігатися протягом 15-20 хвилин. Причина того, що м'ясо може виявитися пережареним кроється

в залишковому теплі, яке спрямовується з більш гарячої поверхні м'яса

всередину. Чим товстіше і більше стейк, тим більше він накопичить

залишкового тепла, тому потрібно видалити м'ясо з вогню небагато раніше бажаної температури, з урахуванням того, що залишкове тепло продовжить

приготування м'яса.

2.3 Асортимент стейків

Асортимент - це перелік сіправ, напоїв, кулінарних і кондитерських виробів, що реалізуються на підприємствах громадського харчування і

призначених для задоволення запитів населення. В нас доволі гарний вибір стейків і різних блід для наших гостей все представлено в таблиці нижче. Але перед цим я хочу розповісти про види стейків які є найпопулярнішими і які є в нашому асортименті.

Рібай-стейк

Для цього вигляду вибирають м'ясо з великою кількістю тонких жирових прошарків. Його називають «мармуровим», на поперечному зрізі мишечної тканини такі прошарки сприймаються як своєрідний малюнок, властивий мармуру. М'ясо вирізають з подлопатичної або шийної частини туші таким чином, щоб на ньому залишилася невелика кістка, акуратно відділена від хребта.

Стейк Ти-боун

Один з самих популярних видів стейка на Т-образній кісточці. Для нього порційні шматки м'яса вирізають з спинної частини туші в тих місцях, де краї найдовшого м'яза мають природну товщину 3-5 див. М'ясо не відділяють від кістки, а додають йому характерну форму майбутнього блюда.

Стейк сирлоин

Блюдо відрізняється ніжною консистенцією м'яса, властивій вирізці, яка зроблена з шийної частини туші. Для стейка цього вигляду відмінно підходить і пояснична частина зовсім молодої тварини. Крім цих видів в нас ще є інші стейки і види які будуть з'являтися поступово в ресторані такі як (Кобе-стейк, Ром-стейк, Медальйони, Шатобріан, Філе-міньон)

Таблиця асортименту стейків і їхні на ціни
(Джерело: власні розрахунки).

Тібон стейк	200,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 800 грн
Рібай сухого визрівання на кістці	220,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 880 грн
Рібай вологого визрівання	205,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 820 грн

НУБІЙ	України
Томагавк <u>Нью-Йорк choice</u> USA	200,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 800 грн 370,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 1 480 грн
<u>Стейк Мачете з авокадо та кінзою</u>	1 600 грн 700 гр
НУБІЙ	України
Стрілойн Корейка теляти	180,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 720 грн 180,00 грн / 100гр стейк в середньому 400 гр 720 грн

НУБІЙ	України
Також до нашого стейку ви завжди зможете замовити додаткову страву як гарнір або закуску який ви можете розглянути в таблиці нижче.	

Асортимент і ціна на салати та закуски

НУБІЙ	України
Паштет з печінки бичка	(Джерело: власні розрахунки). 150 грн / 350гр
<u>Овочі з фетою та маслинами</u>	110 грн / 300гр
<u>Сирна тарілка</u>	140 грн / 280гр
<u>Карпачо з яловичини</u>	250 грн / 200гр
<u>Салат зі згорілого баклажану та шпинату з азіатською заправкою</u>	200 грн / 290гр
<u>Тосканський селянський салат із заправкою з томатів та базиліку</u>	240 грн / 290гр
<u>Зелений салат з тунцем</u>	260 грн / 290гр
<u>Салат з руколою, креветками та томатами черрі</u>	300 грн / 290гр

НУБІЙ України

2.4 Операційні витрати на створення ресторану

Фінансова модель відкриття власного стейкхаусу «Мясна лавка»

З початку січня 2023 року розрахований початок реалізації нашого проекту. Таким чином, для початку ми знаходимо у місті Київ. Обираючи приміщення саме далі від центру Києва а саме в облонському районі на виїзді з міста ми значно скорочуємо витрати на оренду, приблизно на 20%, водночас перебуваючи неподалік від центру міста.

Отже, обравши приміщення нам слід попрацювати над його охороною пожежною системою комп'ютерним обслуговуванням перш за все.

Нижче наведено таблицю зі статтями постійних та змінних витрат за проектом.

Постійні витрати представлені в таблиці

Статті витрат	(Джерело: власні розрахунки)						
	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	Всього
Оренда приміщення	5000	5000	5000	5000	5000	5000	30000
Абонплата	1600	1600	1600	1600	1600	1600	9600
Охоронна система							
Абонплата	400	400	400	400	400	400	2600
Пожежна система							
Обслуговування комп'ютерної техніки	200	200	200	200	200	200	1200
ССВ 2 група (22%)	12650	12650	12650	12650	12650	12650	75900
Єдиний податок (до 20% від мін. заробітної плати)							
Амортизація	00	4985,27	4985,27	4985,27	4985,27	4985,27	24926,35
Оплата праці персоналу	116000	116000	116000	116000	116000	116000	696000

Змінні витрати – це витрати, загальна величина яких знаходиться в безпосередній залежності від обсягів виробництва і реалізації, а також від їх структури при виробництві та реалізації декількох видів продукції.

Також паралельно потрібно знайти поставників сировини домовитися за оплату водопостачання, електро енергії, господарчі потреби і акційні програми, для гостей ресторану.

Змінні витрати представлені в таблиці

Статті витрат	(Джерело: власні розрахунки)						
	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	Всього
Витрати на сировину	60 000	30 000	35 000	26 000	31 500	29 300	241 800
Оплата водопостачання	700	700	750	695	730	710	4 285
Оплата електроенергії	1 500	1 450	1 650	1 390	1 460	1 440	8 890
Господарчі потреби	530	260	460	410	469	240	2 369
Канцелярське обладнання	1 000	200	550	110	110	420	2 390
% за виконання плану товарообороту	5%						
Акційні програми	3 000	2 000	1 250	1 100	840	750	8 940
Рекламні заходи	4 000	3 500	2 300	1 600	1 100	800	13 300
Упаковка	100	120	160	150	200	160	890

Одним із найважливіших пунктів є первинні витрати на придбання техніки, оплату ремонту приміщення, установки обладнання, вивіска і витрати на рекламні заходи.

До ремонту приміщення ми найняли бригаду працівників які розрахували ціну за квадратний метр за їх роботу яку вони будуть робити протягом 2 місяців.

Приміщення становить 256м²це разом з кухнею і основним залом для гостей. Ремонт обійшовся мені в 358 400 грн з усіма виконаними роботами. Витрати первинні – витрати, що не включається безпосередньо до собівартості запасів і відносять до витрат того періоду в якому вони були понесені.

Витрати первинні представлені в таблиці
(Джерело: власні розрахунки)

Ремонт приміщення, 256м ² ($1\text{м}^2=1\ 400$ грн)	358 400
Придання обладнання та техніки	598 785
Установка обладнання та техніки	35 000
Придання товару	60 000 за 1 місяць
Вивіска	6700
Встановлення охоронної системи (обладнання)	16 000
Встановлення пожежної сигналізації	23 500
Первинні маркетингові витрати	13 300
Інвентар для прибирання	7 366,15

Акциз на продаж алкоголю в ресторані 5% від ціни алкоголю 10 530 грн

Протягом того часу який виділився на ремонт приміщення ми займаємося придбанням обладнання та техніки для виготовлення нашої продукції. Перед закупівлею ми розділили на різні види обладнання яке потрібно закупити. Перш за все ми закупили обладнання для залу в якому будуть знаходитися гости ресторана. Це включає в себе закупівлю торговельного немеханічного обладнання яке буде розташовуватися в залі яке предназначено для комфорту наших гостей.

Наші гости маю отримати естетичне задоволення перед тим як скуштувати страву яку подадуть на стіл тому ми серйозно підійшли до вибору меблів і всього устаткування для залу підбирали всі комплектуючі якісної зборки і по вигідній нам ціні. Також до немеханічного обладнання ми віднесли і забезпечення персоналу всім необхідним таким як туалет, умивальник, холодильник, освітлення і інше обладнання.

Отже перейдемо до технічного оснащення приготування страв. Хочу вказати що для придбання технічного оснащення ми провели аналіз ринку і товарів які пропонують так як ми розраховуємо на закупівлю розхідного матеріалу який з часом прийеться замінити. Тому ми вибирали оснащення яке зможе прослужити достатньо великий термін і при цьому бути якісним і не зашкодити приготуванню страв. Так як стейки з мармурового мяса є дорогим продуктом на ринку і потрібно щоб обладнання відповідало так як все це впливає на смак і естетичний вигляд вже готового блюда.

Також в таблиці нижче ви побачите обладнання яке потрібне для проведення фінансових операцій зберігання продуктів і споживання обладнання для полегшення роботи персоналу. Також для збільшення ефективності приготування.

Після проведення аналізу ми знайшли поставників всього необхідного і це все обійшлося 598 785 грн з доставкою до місця дислокації.

Отже вся інформація по закупівлі технічного обладнання представлена в таблиці нижче (Джерело: власні розрахунки)

№ з/п	Вид (марка, тип) обладнання	Ціна за одиниц ю, грн.	Кіль- кість	Загальна вартість, грн.
1.	Торговельне немеханічне обладнання			
1.1	Стіл	3200	15	48 000
1.2	Стілець барний Bonro (B-081)	1376	7	9 632
1.3	Диван(Chester)	43 500	10	135 000
1.4	Стійкабарна (Platon)	14 500	1	14 500
1.5	Холодильник троговий мясний в зап. (Ice Stream Lagre)	10 000	1	10 000
1.6				
1.7	Серветки підложка під тарілки на стіл 30см*45см	45	28	1 260
1.8	Люстри світильники	1 260	4	5 040
1.9	Умивальник- лофт (REAIMPERON) накладний білій	1 665	4	6 660
1.10				
1.11	Унітаз-лофт (Solo) чорний матовий	6 000	4	24 000
1.12	Вішалка	984	10	9 840

1.	Диспенсери і витратні матеріали:				
1.1	- дозатор міда-піни	408	1	408	
1.2	- диспенсер паперових рушників	412	1	412	
	- паперові рушники	17	4	68	
	- рідке мило	138	1	138	
2.	Технічне оснащення (для приготування страв)				
2.1	Високоякісна кавова машина(Astoria VANIA) + кавомолка	15 180	1	15 180	
2.2	Лікарська шафа три камерна	36 754	1	36 754	
2.3	Блендер	2 520	2	5 040	
2.4	Міксер	8 830	1	8 830	
	Посуд:				
	- каструлі та сковорідки	4 368	3	13 104	
	- кавовий сервіз	444	5	2 220	
	- чайний сервіз	485	5	2 425	
2.5	- набір склянок для соку (10шт)	350	8	2 800	
	- тарілка (1шт)	100	60	6 000	
	- набір чайних ложок (30шт)	200	5	1 000	
	- набір столових ложок (30шт)	300	5	1 500	
	- Серветниця (1шт)	40	20	800	
2.6	Стіл виробничий з двома полицями – зі стільницею	2558	3	7 674	
2.7	Електрична плита на 2 конфорки	1 300	3	3 900	
2.8	Посудомийна машина	13 700	3	41 100	
3.	Реєстатори розрахункових операцій				
3.1	Касовий апарат	6 500	2	13 000	
3.2	Ноутбук	17 500	2	35 000	
3.3	POS-термінал	10 500	5	52 500	
4.	Вагосимірювальне обладнання				
4.1	Ваги кухонні	250	4	1 000	
5.	Холодильне обладнання				
5.1	Холодильник для м'яса то овочів (POLAIRCM110-S)	37 000	2	74 000	
5.2	Холодильник для напоїв, молока тощо	10 100	1	10 100	
	Всього:		232	598 785	

Отже після закупівлі технічного обладнання ми довго вирішували чи варто продавати алкогольні напої на перших місяцях роботи ресторану так як для цього потрібно отримати дозвіл і акциз на закупівлю і продаж алкоголю і пройти певну кількість перевірок.

Ми приняли рішення що в ресторані потрібно мати бар перш за все тому що перед куштуванням страви ми будемо подавати алітайзері той вид

алкоголю який вzbужжує рецептори людини і розкриває апетит. Це спрямовано на те щоб людина підготувалася до їжування страви і смак страви був максимально виражений і наші гости отримували задоволення. Для цього ми розглянули ринок алкогольних напоїв які ми буде продавати на початках але з часом асортимент буде збільшуватися по мірі розвитку нашого закладу виходячи з побажань гостей. Всі дозвола для продажу алкоголя а вершу чергу це акціз на продаж обійшовся нам в 10 530 грн.

Далі представлена перед вами таблиця з витратами на алкогольні напої(Джерело: власні розрахунки):

НУБІЙ України		Витрати на закупівлю алкоголю в місяць (Джерело: власні розрахунки)
<u>Brunello di Moltancino. Mocali. Toscana</u>	60 бутілок	60 000 грн
<u>Пино Нуар Лимитированный.</u> П.Н. Трубецкой	60 бутілок	33 000 грн
<u>Dewar's White Label (whisky)</u>	40 бутілок	36 000 грн
<u>Jim Beam (whisky)</u>	40 бутілок	28 000 грн
<u>William LAWSONS (whisky)</u>	40 бутілок	26 000 грн
<u>Finlandia Vodka</u>	40 бутілок	18 000 грн
<u>Nemiroff Vodka</u>	40 бутілок	9 600 грн
Всього		210 600 грн

НУБІЙ України

Таблиця собівартості стейків і інших страв

(Джерело: власні розрахунки)

Тібон стейк	блудо	30	400 грн
Рібай сухого визрівання на кістці	блудо	20	440 грн
Рібай вологого визрівання	блудо	14	410 грн
Томагавк	блудо	10	400 грн

Нью-Йорк choice USA	блюдо	10	592 грн
Стрілойн	блюдо	15	310 грн
Паштет з печінки бичка	блюдо	15	80 грн
Овочі з фетою та маслинам	блюдо	15	55 грн
Сирна тарілка	блюдо	27	50 грн
Карпацький яловичини	блюдо	23	120 грн
Салат зі згорілого баклажану та шпинату з азіатською заправкою	блюдо	15	130 грн
Тосканський селянський салат із заправкою з томатів та базиліку	блюдо	45	140 грн
Зелений салат з тунцем	блюдо	20	190 грн
Салат з руколою, креветками та томатами черрі	блюдо	33	200 грн

2.5 Показники ефективності проекту

Індикатори оцінки ефективності проекту.

Фінансово-економічний стан відноситься до ключових характеристик діяльності підприємства. Він формується внаслідок результатів виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності організації.

Аналіз фінансово-економічного стану побудований на показниках фінансової звітності та бухгалтерського обліку, на розрахунках й зіставленні значної кількості показників і коефіцієнтів. Фінансово-економічний аналіз дає змогу реалізувати такі завдання: оцінити результати й ефективність діяльності підприємства, його поточний фінансовий стан, скласти прогноз розвитку фінансово-економічних показників на найближчу перспективу; оцінити динаміку фінансових показників за певний період часу і фактори, що викликали відповідні зміни; оцінити наявні фінансові обмеження на шляху реалізації організаційних перетворень; виявити й оцінити можливі джерела фінансування заходів щодо реструктуризації і можливий ефект від їх реалізації. Набір джерел інформації та методів, що застосовуються, і кількість показників, що розраховуються при проведенні фінансово-економічного

аналізу, залежать від цілей дослідження. Витрати за проектом є однією із найважливіших складових організаційно-виробничого плану. Зазначимо різницю між сутністю постійних та змінних витрат, а також те, на що вони впливають.

Всі постійні витрати, віднесені до одиниці виробленої або виробленої продукції, знижаються при підвищенні обсягу виробництва. Це свідчить про зростання доходів компанії. Постійні витрати – це основа для створення виробництва. Вони виникають в той момент часу, коли підприємство ще не почало виробляти свій товар.

На протязі року я проводив оцінку моого проекту і робив по ньому розрахунки. По перше я розписав всі витрати по проекту і визначив скільки грошей мені потрібно для реалізації проекту. Далі вся інформація по витратах вираховувалася і вказувалася в таблицях для розрахунків бізнес плану.

Отже на сам перед я почав вираховувати показники основної діяльності, це потрібно для того щоб розуміти як правильно розраховувати свій бюджет і бачити скільки ми отримаємо чистого прибутку і який оборот коштів є в ресторані. Також це дасть нам можливість вирахувати середні обсяги

реалізації продукції за певний період часу який ми собі самі виставляємо в мене це дані за місяць.

Середній обсяг поточних витрат, за місяць теж вираховується для того щоб розуміти скільки в майбутньому потрібно витрачати коштів на закупівлю розхідних матеріалів або продуктів і скільки коштів ми витрачаємо на закупівлю сировини.

Розглянемо деякі із них, які ми визначили як необхідні.

1. Термін окупності інвестицій (формула 3.1)

Можемо розрахувати так: (3.1)

Н

$$PP = \sum_{t=1}^n CF_t \geq I_0$$

країни

PP – термін окупності інвестицій;

I_0 – інвестований капітал;

CF_t – грошовий потік в період часу t ;

n – кількість років життя проекту.

НУБІП України

2. Дисконтований період окупності інвестицій (формула 3.2)

Н

$$DPP = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} \geq I_0,$$

країни

Тут: DPP – дисконтований термін окупності;

НУБІП України

n – кількість років життя проекту;

CF_t – грошовий потік в період часу t ;

r – ставка дисконтування;

I_0 – інвестований капітал

За проектом, розрахований простий та дисконтований термін окупності

дорівнюють 1.1 рік

НУБІП України

Оскільки IRR є саме внутрішньою нормою прибутковості, то він дорівнює такій ставці дисконтування, при якій чистий дисконтований дохід відсутній, тобто дорівнює нулю (див. формулу 3.3)

Н

$$0 = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+IRR)^t} - IC,$$

країни

де CF_t – грошовий потік в період часу t ;

IC – інвестиційні витрати (грошовий потік $CF_0 = IC$);

t – період часу

Отже, за даним проектом маємо рентабельність інвестицій на рівні IRR

НУБІП України

= 15,0% за місяць.

4. Індекс рентабельності інвестицій (ІРІ)

НІ
PI

$$PI = \frac{NPV}{IC}$$

PI – індекс дохідності інвестиційного проекту;

NPV – чистий дисконтований дохід;

IC – інвестований капітал

України

НІ
НУБІП

Індекс дохідності за нашим проектом = 1,3.

Далі йде один з найважливіших пунктів, які ви зможете побачити в таблиці нижче. Це показники продажу за проектом ми розрахували його для того щоб робити оцінку продажів за місяць або за рік. Виходячи з цих даних

НІ
НУБІП

ми вже бачимо скільки чого потрібно докупити або що залишилося і не продається. Також приймаємо кожем місяць рішення про заміну чогось або напрямування йогось нового. Показники рентабельності є відносними характеристиками фінансових результатів і ефективності діяльності підприємства. Вони характеризують доходність підприємства з різних позицій і групуються згідно з інтересами учасників економічного процесу та ринкового обміну. Тому ми в таблиці представили розрахунки рентабельності нашого проекту.

НІ
НУБІП

Невідємною частиною бізнес плану обов'язково є показники

НІ
НУБІП

оборотності і також інвестиційні показники які нам потрібні для того щоб ми побачили яка окупність проекту за скільки часу ми зможемо відробити стартовий капітал і вийти на прибуток. Але ми будемо бачити обсяги фінансування проекту.

З цими даними ви зможете ознайомитися в таблиці нижче.

України

НІ
НУБІП

НІ
НУБІП

України

Показники ефективності проекту таблиця	
(Джерело: власні розрахунки).	
Показники основної діяльності	Середні значення за проектом
Середній обсяг реалізації продукції грн/міс.	265 446
Середній обсяг поточних витрат, грн/міс.	233 178
ЕВІТДА, грн/міс.	32 268
Чистий прибуток, грн/міс.	24 599
Грошовий потік, грн/міс.	32 418
Показники продаж	Значення за проектом
Точка беззбитковості, % реалізації продукції	82%
Точка беззбитковості, грн реалізації продукції	13 019 715
Точка беззбитковості, грн в середньому на міс.	216 995
Величина операційного важеля	61%
Показники рентабельності	Середні значення за проектом
Рентабельність реалізації продукції по чистому прибутку	1%
Рентабельність реалізації продукції по ЕВІТДА	13%
Рентабельність активів	4,8%
Показники оборотності	Середні значення за проектом
Оборотність	0,61
Інвестиційні показники	Значення за проектом
Термін прогнозу, міс.	60
Ставка дисконтування	15,0%
IRR (Внутрішня норма доходності), % на рік	79,5%

Загальний обсяг фінансування проекту	1 305 304
Чистий грошовий потік	777 881
NPV (Чистий дисконтований дохід)	483 997
NPV (Чистий дисконтований дохід) з урахуванням вартості бізнесу	933 193
Термінальна вартість бізнесу	449 196
РВ (Простий термін окупності), роки	1,1
DPB (Дисконтований термін окупності), роки	1,1
Ставка дисконтування	13%

Для оцінки ефективності проектів доцільніше використовувати

показники, які дають змогу розрахувати значення критеріїв ефективності

проектів, беручи до уваги комплексну оцінку вигід і витрат, зміну вартості грошей у часі та інші чинники.

Ефективність проекту характеризується системою показників, які виражають співвідношення вигід і витрат проекту з погляду його учасників.

Виділяють такі показники ефективності проекту:

- показники комерційної ефективності, які враховують фінансові наслідки реалізації проекту для його безпосередніх учасників;

- показники економічної ефективності, які враховують народногосподарські вигоди й витрати проекту, включаючи оцінку

- екологічних та соціальних наслідків, і допускають грошовий вимір;
- показники бюджетної ефективності, які відображають фінансові наслідки здійснення проекту для державного та місцевого бюджетів.

Міжнародна практика оцінки ефективності інвестицій базується на розглянутій концепції оцінки вартості грошей у часі. Порівнювати різні проекти або варіанти одного проекту вибирали кращий з них рекомендується за допомогою таких основних показників:

- НУБІП України**
1. Чиста приведена вартість прибутку (Net Present Value) - NPV;
  2. Індекс рентабельності інвестицій (Profitability Index) - PI;
  3. Внутрішня норма прибутковості (Internal Rate of Return) - IRR;
  4. Термін окупності (Payback Period) – PP або дисконтований термін окупності (Discounted Payback Period) - DPP;

НУБІП України
Висновки до розділу 2
Отже, розрахувавши усі найбільш необхідні для широкого

фінансовоекономічного аналізу показники, можемо зробити висновок, що наш

НУБІП України
проект зі створення ресторану із виготовленням стейків з мармурового м'яса зможе себе окупити через 1.1 рік від початку реалізації. Враховуючи усі дані, наведені вище в таблицях та загальні показники щодо точки беззбитковості та рентабельності в цілому, можемо зробити висновок, що наш проект є вигідним.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІЙ України

Возділ 3. Пропозиції і ризикт проекту

3.1 Пропозиції і ризики реалізації проекту

Дослідження ризиків економічних факторів макроекономічного середовища дає можливість зрозуміти, як формуються та розподіляються ресурси.

НУБІЙ України

Серед них - компанії, що реалізують інноваційні та інвестиційні проекти.

- Рівень та темпи інфляції (використовується для оцінки ефективності грошових потоків);

- Зміна курсу національної валюти до валют інших країн (якщо

НУБІЙ України

Компанія співпрацює з іноземними компаніями в рамках реалізації інноваційного проекту);

- податкові умови (можливість отримання певних податкових пільг під час впровадження інновацій);

- умови кредитування та банківські процентні ставки (у разі залучення коштів для фінансування проекту); рівень динаміки цін; розподіл розподіл прибутків і споживчий попит.

НУБІЙ України

При трансформації економічних відносин особливу увагу слід звернути на наступне слід надавати політико-правовим факторам, оскільки в умовах соціально-економічної та політична нестабільність, зміни в законодавстві та нормативно-правові акти часто змінюються. Постійні зміни умов ведення бізнесу сприяють відтоку іноземні інвестиції в різних формах, а також скорочення кількості підприємств реалізація інноваційних проектів.

НУБІЙ України

Необхідно подбати про інформаційну безпеку та розробити заходи захисту проти промислового шпигунства. При роботі з покупцями товарів необхідно не заціклюватися на одній компанії чи супермаркеті а шукати кілька можливих опцій, які будуть корисними в контексті масштабування бізнесу та каналів дистрибуції зокрема.

НУБІЙ України

Одже, наш проект, як і успішність його реалізації значною мірою залежить саме від якості закуплених продуктів і звичайно так як ми спеціалізуємося на стейках якість має бути найвища. Та від правильності

приготування і гарної подачі блюда гостеві залежить вдала реалізація яка забезпечить нам довготривалий прибуток і розвиток нашого ресторану і побудову сеті таких ресторанів по Україні.

Проте, беручи до уваги регіон, в якому після буде розташованим наш ресторан, а також широкий спектр продукції, асортимент якої буде розширюватися кожні 1-2 роки в залежності від фінансування, а також маркетингову стратегію, зорієнтовану та висвітлення доступності та якості нашого м'яса ми можемо попередити ризики, які виникають в процесі функціонування такого виду підприємства.

Отже, з-поміж ризиків, які характерні для нашого ресторану виокремимо такі:

1. Місце розташування, в межах яких розташовується ресторан (за проектом ми запобігаємо цьому ризику, тому що обираємо район який має достаньо високу плотність заселення та населення має бути хорошими показниками достатку так як продукція яку ми робимо не є дешевою);

2. Некваліфікований найманий персонал для приготування страв (для того щоб усунути можливість виникнення цього ризику, ми організовуємо систему контролю за правильністю приготування страв а також вводимо

систему мотивації та гідну зарплатню);

3. Конкуренція (задля того щоб попередити виникнення цього ризику та уникнути профіциту в плані закупівлі продуктів, ми обрали такий район для розміщення ресторану, у якому конкуренція саме у цій галузі практично відсутня. А отже, на початку бізнесу нам буде легше заохочувати гостей приходити в наш заклад при цьому ми будемо робити привілей подарунки чи бонуси наприклад 1 кілограмовий стейк можна замовити і якщо людина з'їде його то може не платити за нього);

Продумувати стратегічний і фінансовий план проекту варто задовго до

початку реалізації проекту, оскільки це надає можливість передбачення можливих ризиків та напрацювання стратегій щодо їх нейтралізації.

ВИСНОВОК

Основою раціону сучасної людини є м'ясо. Тим, хто не віднесе себе до числа вегетаріанців і не відмовився усвідомлено від цього продукту, важко уявити собі повноцінний обід або вечерю без нього, і це зовсім не дивне, адже саме м'ясо є джерелом необхідних людському організму мінеральних речовин

і вітамінів. Саме тому стейки міцно зайняли лідерські позиції в меню багатьох закладів громадського харчування. Але для того щоб приготувати рібай або стріплайн, виникає необхідність в закупівлях м'яса іноземного виробництва.

Зараз це дуже дорого, тому ресторани Києва і не тільки, вважають за краще використати як сировина для приготування стейків свинину. Проте, варто відмітити, що із звичайної яловичини можна приготувати дуже гідні стейки, завдяки існуючим технологіям маринування, що дозволяють добитися смаку стейка із звичайної української яловичини практично не поступливого виробу з мармурової.

Україна має великий потенціал для розвитку стек хаусів з використанням мармурової говядини. Зараз сільськогосподарські підприємства забезпечені великою кількістю вільних приміщень, придатних для вирощування бичків які будуть давати таке м'ясо, і робочою силою з

високим рівнем кваліфікації. За прогнозами результатів фінансово-економічної діяльності нашого проекту бачимо, що за умов розгортання бізнесу на площі приміщення 256m^2 окупність наступить через 1,1 рік з моменту реалізації діяльності ресторану, що є доволі гарним показником.

Таким чином, можемо стверджувати, що наш проект буде привабливим для інвесторів з точки зору вкладення коштів із мінімальними ризиками та справді великим прибутком. В Україні ризики дійсно мінімальні, так як перш за все і в основному вони полгають у налагодженнях саме залучення клієнтів.

Враховуючи те, що попит на м'ясну продукцію що року зростає можемо сказати, що засновувати подібний бізнес є справді вигідною справою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ГОСТ 31987-2012. "Міждержавний стандарт. Послуги громадського харчування. Технологічні документи на продукцію громадського харчування. Загальні вимоги до оформлення, побудові і змісту" (введений в дію Наказом Росстандарта від 27.06.2013 N 195-ст)

2. Постанова Головного державного санітарного лікаря РФ від

08.11.2001 N 31 (ред. від 31.03.2011) "Про введення в дію санітарних правил" (разом з "СП 2.3.6.1079-01.2.3.6.).

3. ТР ТС 021/2011. "Технічний регламент Митного союзу. Про безпеку харчової продукції"

Література:

4. Богушева В. И. Технология приготовления бжк. Учбово-методична допомога. 5-е изд. М.: Фенікс, 2015. - 374 стор.

5. Мрихина Е. Б. Організація виробництва на підприємствах громадського харчування: учаюча допомога. М.: Форум, ІНФРА-М, 2012. - 176 з.

6. «Визначення продажних цін на продукцію власного виробництва організаціями громадського» / харчування І. М. Кузнецова // Економіка, управління, фінанси: матеріали ІІ міжнар. науч. конф. (м.Пермь, грудень 2012 р.). - Пермь: Меркурій, 2012. - С. 83-89.

7. Організація виробництва і обслуговування в ресторанах і барах: навчань. допомога / С. І. Главчева, Л. Е. Чередніченко. - М.: Ізд-у Троїцкий міст, 2012. - 208 з.

8. Радченко Л. А. Організація виробництва на підприємствах громадського харчування. Підручник. - Ростов н/Д: Фенікс, 2013. - 373 з.

9. Технологія продукції громадського харчування: Підручник / А. С. Ратушний, Б. А. Баранов, Т. В. Шленська і інш.; під ред. А. С. Ратушного. - М.: Форум, ІНФРА-М, 2016. - 240 з.

10. Технологія продукції громадського харчування: Підручник для бакалаврів / А. Г. Васюкова, А. А. Славянський, Д. А. Куліков. - М.: Видавничо-торгова корпорація «Дашков і До», 2015. - 496 з.

11. Сучасні технології виробництва м'ясних напівфабрикатів і кулінарних виробів / В. А. Андреєнков, Л. В. Алексина // М'ясна індустрія: науково-виробничий журнал. - 2013. - № 9. - С. 32-34.

12. Перспективи розвитку світового ринку свинини / А. Г. Пашков, О. М. Лебедєва // Економіка сільськогосподарських і переробляючих підприємств. - 2014. - № 10. - С. 53-58.

13. Горенбургов М. А. Технология і організація послуг живлення: підручник. - М.: Академія, 2012. - 240 з.

14. К. Любомірова «Блюда з яловичини і свинини». М.: Видавництво "Рипол Классик". 2013. - 32с.

15. Морозова Н. И. і інш. Технологія м'яса і м'ясних продуктів. Частина I. Інновационные прийомы в технології м'яса і м'ясних продуктів. Учебное пособие. - Морозова Н. И., Мусаев Ф. А., Прянишников В. В., Ільтяков А. В., Захарова О. А., Черкасов О. В. - Рязань: ИП Макеев С. В., 2012. - 209 з.

16. Озерова О. О. Ідеальний стейк. М.: Ексмо. 2015. - 176 з.

17. Пономарев В. Я., Ежкова Г. О., Юнусов Е. Ш., Хаббуллін Р. Е. Современные технологии переработки мясной сырой. Учебное пособие. - Казань: КНИТУ, 2013. - 152 з.

18. Шинкарук Л. В. Інвестиційні потоки в моделі міжгалузевого балансу. Економіка і прогнозування. 2013. № 4. С. 7-19. (http://jibuv.gov.ua/URN/econprog_2013_4_3)

19. Шинкарук Л. В. Інвестиційні проекти як основна форма застосування іноземних інвестицій. Формування ринкової економіки в Україні: [зб. наук. пр.]. Львів : Львівський державний університет імені Івана Франка, 1999. Вип. 5. С. 216-218. 40. Шинкарук Л. В. Роль іноземних інвестицій у структурній перебудові економіки. Економіка: проблеми теорії та практики: [зб. наук. пр.] Дніпропетровськ: ДНІ, 2004. С. 139-145.

20. Ірняк Л.І., Глагола В.А. Сучасний стан, перспективи та тенденції розвитку ресторанного господарства в Україні: Економіка та управління підприємствами. 2018. №16. С. 71-76.

21. Асоціація рітейлерів України Які формати магазинів і закладів громадського харчування переважають в Україні [Електронний ресурс]. URL:

<https://taut.ua/tik/poysti/formaty-magazinov-u-ukraine>

22. Галасюк К.А. Специфіка маркетингової діяльності підприємств ресторанного господарства: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Проблеми обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в умовах глобалізації економіки. Кривий Ріг, ДонНУЕТ. 2017. 512 с.

23. Державний інфо-сервіс Start Business Challenge. URL:
<https://sbc.regulation.gov.ua/>

ЕКОНОМІКА ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ БІЗНЕСІНФОРМ

№ 9 /2021 www.business-inform.net

24. Антошкова Н. А. Аналіз сучасного ринку ресторанних послуг в Україні // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення» (м. Львів, 18–19 червня 2020 р.). Львів, 2020. С. 203–205. URL:

https://toumlb.net/statii_ukr/antoshkova.htm

25. Ресторанный бизнес. Выживание в эпоху COVID / BizRating, 28.07.2021. URL: <https://bizrating.com.ua/10/articles/1328/index.html>

26. Кучечук Л. В. Види та особливості ефективної Інтернет-реклами закладів ресторанного бізнесу // Господарство, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації: тези доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 8–9 квітня 2021 р.). Київ, 2021. С. 50–54.

27. Балацька Н. Ю. Ресторанний бізнес в умовах пандемії коронавірусу: проблеми та напрями трансформації моделей розвитку. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 42. С. 117–122. DOI: <https://doi.org/10.32845/infrastruct42-2046>